

denskrigen føres af ideelle Grunde, for at Demokratiet skal sejre over Militarismen, og at Tyskland bør miste alt, hvad der ikke er tysk, og saa, naar Krigen er forbi, og efter at man har fordømt Brest-Litovsk-Freden, priser Versailles-Freden og accepterer for Danmarks Vedkommende de altsky Principper, de preussiske Grundsætninger, man har fordømt under hele Krigen. Hvor er det ikke let, naar man kan det! Naar man gaar ud fra, at Læserne ikke kan huske fra Næse til Mund, naar man foragter Læserne, saa man kan behandle dem saaledes, som man, efter hvad jeg hørte forleden Dag, finder formaalstjenligt paa et københavnsk Redaktionskontor, hvor selv Medarbejderne var blevet noget betænkelige ved Dybden af det Niveau, der efterhaanden var naaet i Bladet, og tænkte paa at holde et Protestmøde derimod, men fik at vide af Redaktøren, at det var ganske udmærket, for det gav Abonnenter, og jo længere man sænkede Niveaue, des flere Abonnenter fik man: saadan er Publikum, og man maa behandle Publikum derefter. Saa er det nemt at ende med som „Nationaltidende“ at sige, at vi i Slesvig maa have et Glacis for vor Nationalitet, vi skal ikke nøjes med, hvad der er dansk eller overvejende dansk, vi maa have de yderste Forposter med, vi maa have et Glacis. Det var det, som Tyskland havde gjort i 1864 og i 1871 og tidligere overfor Polen. Det skaffede sig et nationalt Glacis, det fik mere, end der nationalt berettiget tilkom det. Det fordømte man fra konservativ Side under hele Krigen og med Rette, og man saa i Krigens Udbrud en Hævn derover, og aldrig saa snart er Krigen forbi, saa vender man Bøtten og gør de preussiske og altsky Principper til sine.

Hvor er det ikke nemt at føre en saadan Politik, naar man mener, at Vælgene er dumme og enfoldige nok dertil! Hvor er det ikke nemt at føre en Politik som den, „Nationaltidende“ har ført, der i Oktober—November—December 1918 bragte en Række Artikler af Professor Birck og H. V. Clausen mod Flensborgs Indlemmelse i Danmark og bragte en redaktionel Artikel om det samme, men som senere, da Stemningsbølgen begynder at vende sig, følgende Hr. J. C. Christensens kloge Politik — hvis Professor Birck har Ret —: Man skal aldrig gaa mod en Stemningsbølge, men man skal følge den og opfange den, bragte Artikler i modsat Retning uden nogen Sinde med et Ord at

tilstaa for sine Læsere, at det, „Nationaltidende“ sidst skrev, var det stik modsatte af det, det skrev under den første Periode af Behandlingen af det slesvigske Spørgsmaal. Naar man kan byde sine Læsere det, naar det kan gaa i dem, og man kan vinde et Valg som det, man vandt den 26. April, er det for saa vidt let at føre Politik.

Jeg tror fremdeles med Deuntzer, at Ærlighed er den bedste Politik (*Fraenkel*: Var det Deuntzer?). Ja, det var Deuntzer. (*Fraenkel*: Den er god — han var ikke daarlig!). Nej, han var ikke daarlig, men han fik for saa vidt ogsaa Følgerne at mærke, for nogle Aar efter kom Dolken, saa var den der — fra den Side, som ikke har gjort hans Maksime til sin. Jeg vil sige til Statsminister Neergaard, at han skal ogsaa tage sig i Agt for Dolken. Naar jeg i „Berlingske Tidende“s Morgennummer i Dag læser den Artikel, hvor der tales om Forskellen mellem Hr. Neergaards og Hr. J. C. Christensens Politik, vækkes der Erindringer hos mig om de fremskudte Forter, om Ildrageren og den døde Mus og om Dolken, der lidt efter glimtede. Hr. Neergaard kender den. Og det er muligt, vel endogsaa højst sandsynligt, at den Politiker, som, netop fordi hele hans Politik er, som Professor Birck har skildret den, ikke i dette Øjeblik har ønsket at indtage den Stilling, som Statsminister Neergaard nu indtager — han er altid saa god af sig; han overlader altid vanskelige og ærefulde Poster i vanskelige og ærefulde Situationer til andre —, snart vil komme paa andre Tanker. Det er muligt, at hans Helbred snart vil bedre sig saa meget, at det er overflødigt at sætte andre paa den Post. Man maa haabe det; man skal altid ønske sine Medmennesker det bedste. Jeg vedkender mig den Opfattelse, at Ærlighed er den bedste Politik, hele vort Parti vedkender sig den, det gælder vel i hvert Fald det Kuld af socialdemokratiske Politikere, der nu raader. Jeg ved ikke, men det kunde maaske være paa sin Plads at advare de Herrer en Smule. Der kunde komme en Tid — jeg haaber det ikke —, da man vilde lære for meget af dem, da man vilde vende det Demagogi, som de havde anvendt mod os, mod dem. Jeg saa forleden Dag et lille Tilløb dertil i et lille Blad ude paa Landet, der i al sin Enfoldighed skrev, at nu havde Partiet Venstre og Partiet Højre været saa nederdrægtig illoyale og perfide mod Ministeriet Zahle under hele dettes Levetid, at det var godt,